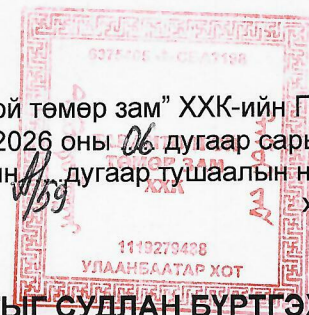

00000900236

“Тавантолгой төмөр зам” ХХК-ийн Гүйцэтгэх
захирлын 2026 оны 06 дугаар сарын 26-ны
өдрийн 1139 дугаар тушаалын нэгдүгээр
хавсралт

**ҮЙЛДВЭРЛЭЛИЙН ОСОЛ, ХУРЦ ХОРДЛОГЫГ СУДЛАН БҮРТГЭХ
КОМИССЫН БҮРЭЛДЭХҮҮН**

Комиссын дарга:

ХАБЭА-н албаны дарга

Комиссын бүрэлдэхүүн:

Захиргаа, эрх зүйн газрын дарга

Төслийн удирдлагын газрын дарга

Санхүү бүртгэлийн газрын дарга

Төслийн хяналтын хэлтсийн дарга

Ахлах инженер

Хуулийн мэргэжилтэн

ХАБЭА-н ахлах мэргэжилтэн

--- оОо ---

“Тавантолгой төмөр зам” ХХК-ийн Гүйцэтгэх
захирлын 2026 оны 06 дугаар сарын 26-ны
11 дүгээр тушаалын хоёрдугаар хавсралт

ҮЙЛДВЭРЛЭЛИЙН ОСОЛ, ХУРЦ ХОРДЛОГО, АЮУЛ, ҮЛ ТОХИРЛЫГ МЭДЭЭЛЭХ, БҮРТГЭХ, ЗАЛРУУЛАХ, ХЭРЭГЖИЛТЭД ХЯНАЛТ ТАВИХ ЖУРАМ

Нэг. Зорилго

1.1. Энэхүү журмаар аюултай тохиолдлын шалтгаан, хүчин зүйлийг судлан бүртгэх, үл тохирлыг залруулах, сэргийлэх, тайлагнах, мэдээлэх, ажилтнууд ажлын байран дахь аюул, үл тохирлыг цаг тухайд нь илрүүлж, мэдээлэх, түүнийг тогтоосон хугацаанд залруулж байгаа эсэхэд хяналт тавих, ажилтнуудын хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл ахуйг хангахтай холбоотой харилцааг зохицуулна.

1.2. Журмыг Хөдөлмөрийн тухай хууль, Хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл ахуйн тухай хууль, Засгийн газрын 2015 оны 269 дүгээр тогтоолоор баталсан үйлдвэрлэлийн ослыг судлан бүртгэх дүрмийн хүрээнд боловсруулсан бөгөөд журманд зохицуулаагүй асуудлыг холбогдох хууль, журмын дагуу шийдвэрлэнэ.

Хоёр. Хамрах хүрээ

2.1. “Тавантолгой төмөр зам” ХХК-ийн бүх нэгж, төслийн, ажлын болон амралтын байранд зорчиж, ажил үүрэг гүйцэтгэж байгаа ажилтан, хувь хүн, бусад хуулийн этгээд, тэдгээрийн ажилтанд хамаарна.

Гурав. Нэр томьёо

3.1. “Үйлдвэрлэлийн осол” гэж ажилтан хөдөлмөрлөх үүргээ биелүүлэх явцад үйлдвэрлэлийн болон түүнтэй адилтгах хүчин зүйлийн үйлчлэлд өртөхийг хэлнэ.

3.2. “Хурц хордлого” гэж ажилтан цацраг болон биологийн идэвхт бодис, химийн хорт бодисын нөлөөгөөр хурц цочмог хэлбэрээр богино хугацаанд хордохыг хэлнэ.

3.3. “Ажилтай холбогдсон осол” гэж ажил олгогчоос өгсөн үүрэг даалгавар биелүүлэхтэй шууд холбогдоогүй боловч тухайн ажилтны хөдөлмөр эрхлэх үйл явцад дам байдлаар холбогдсон ослыг хэлнэ. /ажилдаа ирэх, буцах, албан томилолтоор ажиллах/.

3.4. “Ахуйн осол” гэж ажил, хөдөлмөрлөх үүрэгтэй огт холбогдолгүй, ахуйн болон бусад нөхцөлд гарсан ослыг хэлнэ.

3.5. “Ажлын байран дахь эрсдэл” гэж ажилтныг үйлдвэрлэлийн осол, хурц хордлого, мэргэжлээс шалтгаалах өвчинд хүргэж болзошгүй ажлын байрны нөхцөлийг хэлнэ.

3.6. “Аюул” гэж ажилтныг гэмтээх өвчлүүлэх, байгаль орчинд хор хөнөөл, өмч хөрөнгөнд хохирол учруулж болох үйлдвэрлэлийн болон байгалийн хүчин зүйл, нөхцөл байдлыг хэлнэ.

3.7. “Осолд өртсөн тохиолдол” гэж ажилтан нь үйлдвэрлэлийн болон байгалийн хүчин зүйлийн нөлөөлөлд өртсөн боловч гэмтээгүй үйлдлийг хэлнэ.

3.8. “Хөнгөн гэмтэл” гэж ажилтан үйлдвэрлэлийн болон байгалийн хүчин зүйлийн нөлөөлөлд өртөн хөнгөн гэмтэж хөдөлмөрийн чадвараа түр алдсан боловч гэмтэл нь нөхөн сэргээгдэх боломжтой тохиолдлыг хэлнэ.

3.9. “Хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл ахуйн зөрчил” гэж эрүүл мэндэд аюул эрсдэлтэй ажлын байр, орчин, үйлдлийг хэлнэ.

3.10. “Үл тохирол” гэж холбогдох дүрэм журам, стандарт, Гүйцэтгэх захирлын тушаал, шаардлага үл биелэгдэхийг хэлнэ.

3.11. “Эрүүл мэндийн хохирол” гэж хүний бие махбод, мэдрэл сэтгэхүй, оюун ухаанд үзүүлэх сөрөг нөлөөг хэлнэ.

3.12. “Байнгын сайжруулалт” гэж ХАБЭА-н залруулах арга хэмжээний гүйцэтгэлийг сайжруулах давтагддаг үйл ажиллагааг хэлнэ.

3.13. “Урьдчилан сэргийлэх арга хэмжээ” гэж гарч болох үл тохирлыг судлах, шалтгааныг тогтоох, үл тохирол гаргахгүй байх арга хэмжээ авахыг хэлнэ.

3.14. “Анхан шатны удирдах ажилтан” гэж тухайн ажилтнуудыг шууд удирдлагаар хангаж ажиллах, тэдгээрийн аюулгүй байдлыг хариуцах Ахлах инженер, ахлах мэргэжилтэн гэх мэт албан тушаалтныг хэлнэ.

3.15. “Залруулах арга хэмжээ” гэж илэрсэн аюул, үл тохирлыг арилгах арга хэмжээг хэлнэ.

Дөрөв. Үйлдвэрлэлийн осол, хурц хордлогыг судлан бүртгэх комиссын үйл ажиллагаа, эрх, үүрэг

4.1. Үйлдвэрлэлийн осол, хурц хордлогыг судлан бүртгэх комисс (цаашид “Комисс” гэх)-ын үйл ажиллагаа:

4.1.1. Комисс нь ажилтан дараах нөхцөл, тохиолдолд хөдөлмөр эрхэлж байх хугацаандаа гэмтсэн, өвчилсөн, амь насаа алдсан бол тухайн үйл явдлыг үйлдвэрлэлийн осол, хурц хордлогод тооцож судлан бүртгэж, акт үйлдэнэ. Үүнд:

- Ажлын байранд ажил үүргээ гүйцэтгэж байх үед;
- Албан томилолтоор ажиллах, эсхүл ажлын шаардлагаар нэг газраас нөгөө газарт шилжин ажиллаж байх үед;
- Ажил үүргийн хүрээнд шилжилт хөдөлгөөн хийж байх үед;
- Ажлын цаг эхлэхийн өмнөх болон дууссаны дараах бэлтгэл, дуусгах ажиллагааг гүйцэтгэж байх үед;
- Ажил олгогчийн зохион байгуулсан буюу ажил үүрэгтэй холбоотойгоор ажилдаа ирэх, буцах замд;
- Ажил үүргээ гүйцэтгэж байх хугацаанд гамшиг, аюулт үзэгдэл, осолд өртсөн тохиолдолд.

4.1.2. Комисс нь ахуйн осол, хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл ахуйтай холбоотой зөрчлийг судлахгүй бөгөөд хэлтэс, газар нь аюулыг мэдээлэх хуудсаар мэдээллийг авч судлан, засах арга хэмжээг авна;

4.1.3. Комисс нь үйлдвэрлэлийн осол, хурц хордлого (цаашид “ҮОХХ” гэх) болон осолд дөхсөн тохиолдлын шалтгаан нөхцөлийг тогтоох, дахин давтагдан гарахгүй байх, урьдчилан сэргийлэх арга замыг тодорхойлоход ажлаа чиглүүлэн ажиллана;

4.1.4. Комиссын гаргасан акт, дүгнэлтийг компанийн удирдлага, нэгж, ажилтнууд заавал биелүүлэх, эсхүл саналыг хэлэлцэн шийдвэр гаргах үүрэгтэй;

4.1.5. Туслан гүйцэтгэгч байгууллагын ажилтан нь компанийн хариуцсан хэсэгт “ҮОХХ”-д өртвөл тус байгууллагын төлөөллийг оролцуулан, “ҮОХХ”-ыг судлан бүртгэж акт тогтооно. Гадаадын иргэний оролцоотой осолд орчуулагч татан оролцуулж, гэрч, тайлбарыг хоёр хэлээр баримтжуулна. Гадаадын гүйцэтгэгч компанийн ХАБЭА-н асуудал хариуцсан ажилтанд мөн 24 цагийн дотор бичгээр мэдэгдэнэ;

4.1.6. Комисс нь шаардлагатай гэж үзвэл хараат бус мэргэжилтэн, шинжээч, мэргэжлийн байгууллагаар дүгнэлт гаргуулж болно;

4.1.7. Комисс нь ослыг судлан бүртгэх үйл ажиллагаанд шаардлагатай бичиж тэмдэглэх хэрэгсэл, зургийн аппарат, метр, гар чийдэн багтаасан “Аюулгүй ажиллагааны” цүнхтэй байна;

4.1.8. Ажил олгогч нь комиссын гишүүдийг дадлагажуулах, чадавхжуулах сургалтад хамруулах ба урамшуулал олгож болно;

4.1.9. Комисс нь “ҮОХХ” гарснаас хойш 48 цагийн дотор осолдогчийг нийгмийн даатгалд хамрагдсан эсэхийг үл харгалзан акт /хавсралт №2 /-ын дагуу судлан бүртгэнэ;

4.1.10. “ҮОХХ”-ын улмаас ажилтны эрүүл мэндэд хүнд бэртэл, гэмтэл учирсан, нас барсны улмаас мэргэжлийн байгууллагын шинжилгээ, магадалгаа шаардлагатай бол ажлын 21 хоногийн дотор судлан бүртгэнэ;

4.1.11. Осол, хордлогын нөхцөл байдал нь үйлдвэрлэл ажиллагааг алдагдуулах, ажилтны эрүүл мэнд, орчны аюулгүй нөлөөлөх бол ажил хариуцагч дүрс бичлэг, гэрэл зураг, баримтжуулсны дараа өөрчилж болно;

4.1.12. Осол, хордлогын үеийн гэрчүүдийг тогтоон, үүссэн тодорхойлолт, ярилцлага, тодруулга авч тухайн нөхцөл байдлын бичлэг, хэмжилтийг хийж баримтжуулна;

4.1.13. Осол, хордлогын үеийн гэрчүүдийг тогтоон, үүссэн нөхцөл байдлын тодорхойлолт, ярилцлага, тодруулга авч тухайн нөхцөл байдлын гэрэл зураг, дүрс бичлэг, хэмжилтийг хийж хадгална;

4.1.14. Комисс нь “ҮОХХ”-ыг судлан бүртгэхэд бүрдүүлэх бичиг баримт /хавсралт №1/-ын дагуу осол хордлогод өртсөн ажилтны ажилласан жил, ажлын дадлага туршлага, ажлын байрны хөдөлмөрийн нөхцөл, машин, тоног төхөөрөмжийн бүрэн бүтэн байдал, аюулгүй ажиллагааны шаардлага хангасан эсэх, ээлжийн ажлын үргэлжлэх хугацаа, цаг агаарын нөхцөл, ХАБЭА-н удирдлагын бүтэц, тогтолцоо, дотоод хяналт, удирдлагын нөлөөлөл, оролцоо зэргийг судлан бүртгэж акт, дүгнэлтийг 4 хувь үйлдэн комиссын дарга, гишүүд гарын үсэг зурж байгууллагын тамгыг дарна;

4.1.15. “ҮОХХ”-ыг судлан бүртгэж дууссанаас хойш 6 сар болсноос хойш акт, дүгнэлт нөхөн гаргахгүй;

4.1.16. “ҮОХХ” гарснаас хойш 3 хоногийн дотор холбогдох баримт мэдээллийг харьяа дүүргийн мэргэжлийн хяналтын байгууллагын хөдөлмөрийн эрүүл ахуйн хяналтын улсын байцаагчид хүргүүлнэ;

4.1.17. Холбогдох байгууллагаар баталгаажсан акт, дүгнэлтийн нэг хувийг осол, хордлогод өртөгчид эсхүл түүний гэр бүлд өгч, үлдсэн хувийг архивын нэгж болгон хадгална;

4.1.18. Аюулгүй ажиллагааны горимыг санаатай зөрчсөн, согтууруулах ундаа, мансууруулах бодис хэрэглэсэн, гэмт хэрэг үйлдэх үед өөрийн биед гэмтэл учруулсан нь нотлогдсон тохиолдолд актад тусгайлан тусгаж өгнө.

4.2. Комиссын үүрэг

4.2.1. Комисс нь осол, хордлогын нөхцөл байдалтай газар дээр нь танилцан, шалтгаан нөхцөлийг судална;

4.2.2. Ажилтны амь нас эрүүл мэндэд аюул үүссэн, мөн аюулгүй байдалд сөрөг нөлөө үзүүлэх хүчин зүйлийг арилгах талаар ажил хариуцагчид зөвлөх, шаардах;

4.2.3. Техник, тоног төхөөрөмжийн бүрэн бүтэн байдал, технологийн паспорт, ажлын даалгавар өгөлт, техник ашиглалтын заавар мөрдөлтийг судлан гэрэл зураг, дүрс бичлэг, ярилцлага, тодруулга авах;

4.2.4. Ажлын хувцас, хамгаалах хэрэгслийн олголт, ашиглалт, аюулгүй ажиллагааны сургалт, зааварчилгаа өгсөн байдлыг судлан баримтжуулах;

4.2.5. Осолдогчийн ажилд орсон шийдвэр, хөдөлмөрийн болон бусад гэрээ, ажлын байрны тодорхойлолт, мэргэжил, ажилласан жил, ажлын дадлага туршлага, сургалтад хамрагдсан байдлыг судлах;

4.2.6. Залруулах, сэргийлэх, тасралтгүй сайжруулалт хийх боломжтой эсэхийг судлах;

4.2.7. Ажилтнуудад осол давтан гарахаас урьдчилан сэргийлэх, залруулах арга хэмжээний шаардлага, зөвлөмж зэргийг өгч гүйцэтгэлийг шалган баримтжуулах;

4.2.8. Комиссын акт, дүгнэлтийг нийт ажилтнуудад мэдээлнэ.

4.3. Комиссын эрх

4.3.1. Үйлдвэрлэл, ажлын байртай биечлэн танилцах;

4.3.2 Мэргэжилтэн, шинжээч оролцуулах, техникийн тооцоо, лабораторийн шинжилгээ, туршилт хийлгүүлэх, ажлын байрны эрсдэлийн үнэлгээг хийлгүүлэх, дүгнэлт гаргуулах;

4.3.3. Осолдогч, гэрч болон бусад этгээдээс мэдээлэл, ярилцлага авах, холбогдох бичиг баримттай танилцах;

4.3.4. Өөрийн санал, хүсэлтээ удирдлагад танилцуулж шийдвэрлүүлэх;

4.3.5. Холбогдон гарах зардлыг шуурхай гаргуулах.

Тав. Үйлдвэрлэлийн осол, хурц хордлогын талаар мэдээлэх

5.1. Осол, хордлогод өртөгч өөрөө эсхүл анх харсан этгээд нь удирдлагад ослын талаар дэлгэрэнгүй, үнэн бодит мэдээллийг нэн даруй өгч ажлаа зогсоон комисс болон эрх бүхий хүн ирэх хүртэл тухайн орчин, ажлын байрыг хэвээр хадгалах арга хэмжээ авна.

5.2. Ослын талаар анхны мэдээлэл авсан ажилтан, нэгжийн дарга эмнэлэг, цагдаа, холбогдох удирдлагад даруй мэдэгдэнэ.

5.3. Комиссын дарга ажилтны эрүүл мэндэд учирсан хохирлын хэмжээнээс үл хамааран “ҮОХХ”-ын талаар яаралтай мэдэгдэх хуудас /хавсралт №3/-ын дагуу холбогдох хяналтын байгууллагад, хүний амь нас эрсэдсэн тохиолдолд цагдаагийн байгууллагад мэдэгдэнэ.

5.4. Комисс нь үйлдвэрлэлийн осол, хурц хордлогын мэдээллийг үндэсний статистикийн хорооноос баталсан маягтын дагуу тухайн орон нутгийн мэргэжлийн хяналтын байгууллагад 3 хоногийн дотор хүргүүлнэ.

5.5. Үйлдвэрлэлийн осол, хурц хордлогыг дараах загварын дагуу бүртгэнэ.

5.5.1. Хавсралт №1 ҮОХХ-ыг судлан бүртгэхэд бүрдүүлэх бичиг баримт,

5.5.2. Хавсралт №2 ҮОХХ-ыг судлан бүртгэх акт,

5.5.3. Хавсралт №3 ҮОХХ-ын талаар яаралтай мэдээлэх хуудас.

Зургаа. Аюул, үл тохирлыг танин илрүүлэх, мэдээлэх

6.1. Хүний эрүүл мэнд, тоног төхөөрөмж, компанийн нэр хүндэд хохирол учруулж болзошгүй аюул, мөн дүрэм журам, стандарт, Гүйцэтгэх захирлын тушаал, шаардлага үл биелэгдэж байгаа эх үүсвэрийг бүх түвшний ажилтан хайж илрүүлнэ.

6.2. Аюул нь ил харагдаж буй аюул, далд нуугдмал аюул, даамжирч буй байдлаар байна.

6.3. Аюулыг таньж илрүүлсэн хэн боловч аюулыг арилгах, тэдгээрт тохирох хариу арга хэмжээ авах үүрэгтэй.

6.4. Ажилтан ажил эхлэхийн өмнө аюул, үл тохирлыг илрүүлэх арга хэмжээ авах ба илэрсэн аюулыг “Аюул, үл тохирлыг мэдээлэх хуудас”-нд (Хавсралт 4) бөглөн харьяа шууд удирдах ажилтанд хүлээлгэн өгнө.

6.5. Шууд удирдах ажилтан тухайн аюул, үл тохирлын хуудсыг ажилтнаас хүлээн авч гарын үсэг зурж баталгаажуулна. Шууд удирдах ажилтан аюулыг мэдээлсэн хуудсыг ХАБЭА-н ажилтан руу илгээж бүртгүүлнэ.

6.6. Шууд удирдах ажилтан мэдээлсэн аюул, үл тохирлын хуудсыг 1 жилийн хугацаанд ажлын байранд хадгална.

6.7. Ажил эхлэхийн өмнө ажлын байр, тоног төхөөрөмж, машин механизмд үзлэг хийхэд илэрсэн аюул, үл тохирол байхгүй бол “Аюул, үл тохирлыг мэдээлэх хуудас”-ыг бөглөхгүй. “Аюул, үл тохирлыг мэдээлэх хуудас”-ыг бөглөөгүй нь тухайн ажлын байранд аюул, үл тохирол илрээгүй бөгөөд ажилтан ажлаа гүйцэтгэхэд аюулгүй нөхцөл бүрдсэн гэдгийг ажилтан үүгээр баталгаажуулсан гэж ойлгоно.

6.8. “Аюул, үл тохирол мэдээлэх хуудас”-ыг ажлын байр бүрд байршуулсан байна.

Долоо. Хяналт шалгалтаар илэрсэн аюул, үл тохирлыг мэдээлэх

7.1. Хяналт шалгалтыг доор заасан давтамжийн дагуу хийж гүйцэтгэнэ.

№	Ажлын байрны нэр	Ажлын байрны иж бүрэн үзлэг, шалгалт хийх, дүрэм журмын мөрдөлт шалгах	Эрсдэл өндөртэй ажлын ажиглалт хийж технологи, Ажлын стандарт журамтай тулгаж, шалгах, журмыг шинэчлэх,	Аюулыг илрүүлэх, мэдээлэх, залруулах	Эрсдэлийн үнэлгээ хийхэд оролцох	Ажил эхлэхийн өмнөх яриа, ХАБЭА туршлага хуваалцах, дүрэм журмаар	Ажлын стандарт журам, техноло-гийн картаар сургалт орох
1	Ажилтан	-	-	Сард 1-с багагүй аюул	Хэрэгцээ шаардлага гарсан үед оролцох	Сард 1-с доошгүй удаа	
2	Анхан шатны удирдах ажилтан	7 хоногт 1-с доошгүй удаа	7 хоногт 1-с доошгүй удаа	7 хоногт 1-с багагүй аюул	Хэрэгцээ шаардлага гарсан үед оролцох	7 хоногт 1-с доошгүй удаа	
3	Инженерүүд		14 хоногт 1-с доошгүй удаа	7 хоногт 1-с багагүй аюул	Хэрэгцээ шаардлага гарсан үед оролцох		14 хоногт 1-с доошгүй удаа
4	Ахлах инженерүүд	14 хоногт 1-с багагүй аюул		14 хоногт 1-с багагүй аюул	Хэрэгцээ шаардлага гарсан үед оролцох		
5	Хэлтсийн дарга нар	сард 1-с доошгүй удаа	-	14 хоногт 1-с багагүй аюул	Хэрэгцээ шаардлага гарсан үед оролцох	-	-
6	Захиалагчийн хяналтын инженер / Зөвлөх инженер	7 хоногт 1-с доошгүй удаа	7 хоногт 1-с доошгүй удаа	7 хоногт 1-с багагүй аюул	Хэрэгцээ шаардлага гарсан үед оролцох	7 хоногт 1-с доошгүй удаа	14 хоногт 1-с доошгүй удаа

7.2. Хяналт шалгалтаар илэрсэн үл тохирлыг тухайн ажлын байрыг хариуцсан шууд удирдлагад мэдэгдэж, яаралтай арилгах арга хэмжээг авхуулна.

7.3. Хяналт шалгалтаар илэрсэн үл тохирлыг хавсралтаар баталсан маягтад тэмдэглэн 12 цагийн дотор ХАБЭА-н ажилтан руу илгээнэ.

7.4. ХАБЭА-н ажилтан аюул, үл тохирлуудыг бүртгэж, үл тохирол, аюул илэрсэн ажлын байрны анхан шатны удирдах ажилтнаас залруулах арга хэмжээний төлөвлөгөөг авч, түүнийг залруулах явцад хяналт тавин, тайланг гаргана.

7.5. Хяналт шалгалт хийх ажилтнууд аюулыг илрүүлж, өмнөх хяналтаар илэрсэн аюул, үл тохирлыг заагдсан хугацаанд нь арилгасан эсэхэд хяналт тавина.

7.6. ХАБЭА-н Алба мэдээлэгдсэн аюул, үл тохирлын гүйцэтгэлийг нэгтгэн Гүйцэтгэх захиралд сар бүр тайлагнана.

Найм. Илэрсэн аюул, үл тохирлыг залруулах

8.1. Өөрийн хүчээр аюул, үл тохирлыг залруулах, арилгах боломжгүй бол

ажилтан, шууд удирдлага, ахлах инженер, ажлын байранд байрлах ХАБЭА-н ажилтанд мэдэгдэж аюулыг арилгах талаар эсвэл ажлыг хэрхэн гүйцэтгэх талаар заавар, шийдвэр авна.

8.2. Хяналт шалгалтаар илэрсэн ноцтой аюул, үл тохирлыг тухайн хэлтсийн хэмжээнд авч хэлэлцэж, залруулах арга хэмжээг авна.

8.3. ХАБЭА-н алба илэрсэн аюул, үл тохирлыг залруулахтай холбоотой ажилд дараах байдлаар хамтран ажиллана. Үүнд:

8.3.1. Сургалт зохион байгуулах;

8.3.2. Зөвлөгөө өгөх;

8.3.3. Эрх бүхий мэргэжлийн байгууллагатай хамтран сургалт зохион байгуулах;

8.3.4. Ээлжит бус давтан зааварчилгаа өгөх;

8.3.5. Аюул, үл тохирлыг залруулах төсвийг ХАБЭА-н зардалд суулгах, болзошгүй зардлаас санхүүжүүлэх;

8.3.6. Дэмжлэг үзүүлэх.

8.4. Тухайн хэлтэст гарсан аюул, үл тохирлыг арилгасан эсэхэд хэлтсийн дарга нар хяналт тавьж ажиллана.

Ес. Бусад зүйл

9.1. Акт, дүгнэлтийг ажил олгогч, осолдогч /осолдогч нас барсан тохиолдолд гэр бүл/ зөвшөөрөхгүй тохиолдолд мэргэжлийн хяналтын байгууллага, шүүхэд гомдол гаргаж болно.

9.2. Хөдөлмөрийн, эрүүл ахуйн хяналтын улсын байцаагч нь комиссын акт, дүгнэлтийг хүлээн зөвшөөрөөгүй тохиолдолд акт, дүгнэлтийг баталгаажуулах хэсэгт “хүлээн зөвшөөрөхгүй” гэсэн тэмдэглэгээ хийж дүгнэлтээ тусад нь гаргана.

9.3. Журмыг зөрчсөн ажилтанд Хөдөлмөрийн тухай хууль, Хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл ахуйн тухай хууль болон түүнд нийцүүлж гаргасан компанийн дотоод журам, дүрмийн дагуу хариуцлага тооцно.

9.4. Ажлын байрны аюул, үл тохирлыг залруулах арга хэмжээ аваагүй, заагдсан хугацаанд аюулыг залруулаагүй тохиолдолд “Ажил дүгнэх журам”-ын дагуу ХАБЭА-н гүйцэтгэлийн урамшууллыг тодорхой хэмжээнд бууруулна.

9.5. Ажлын байрны аюул, үл тохирлыг давтан, залруулах арга хэмжээ аваагүй, заагдсан хугацаанд залруулаагүй тохиолдолд “Ажлын гүйцэтгэлийг дүгнэх журам”-ын дагуу ХАБЭА-н гүйцэтгэлийн урамшууллыг бүрэн олгохгүй.

9.6. Энэхүү журам нь дараах хавсралтуудтай байна.

9.6.1. Хавсралт-1 “Үйлдвэрийн ослыг судлан бүртгэхэд бүрдүүлэх бичиг баримт”;

9.6.2. Хавсралт-2 “Үйлдвэрлэлийн осол, хурц хордлогыг судлан бүртгэх акт”;

9.6.3. Хавсралт-3 “Үйлдвэрлэлийн осол, хурц хордлогын тухай яаралтай мэдэгдэх хуудас”;

9.6.4. Хавсралт-4 “Аюул, үл тохирлыг мэдээлэх, залруулах, хяналт хийх аргачлал”;

9.6.5. Хавсралт-5 “Аюул, үл тохирлыг мэдээлэх хуудас”.

---ooOoo---

**ҮЙЛДВЭРИЙН ОСЛЫГ СУДЛАН БҮРТГЭХЭД БҮРДҮҮЛЭХ
БИЧИГ БАРИМТ**

1. Осолдогч тус бүрээр гаргасан ҮОХХ-ын акт.
2. Осолдогчоос авсан тайлбар, ярилцлагын тэмдэглэл, осолдогч нас барсан тохиолдолд гэрчийн тодорхойлолт, түүний ярилцлагын тэмдэглэл.
3. ҮОХХ гарсан ажлын байр, тоног төхөөрөмж, техник, багаж хэрэгслийн гэрэл зураг болон бүдүүвч зураг, схем, дүрс бичлэг.
4. ҮОХХ-той холбоотой асуудлаар холбогдох хүмүүсээс авсан мэдээлэл, ярилцлагын тэмдэглэл.
5. Осолдогчийн ажилд орсон тухай шийдвэр, хөдөлмөрийн гэрээ, ажлын байрны тодорхойлолт, аюулгүй ажиллагааны зааварчилгаа авч байсан бүртгэл, сургалтад хамрагдсаныг гэрчлэх болон бусад шаардлагатай баримтын хуулбар.
6. Осолдогчид олгосон ажлын тусгай хувцас, хамгаалах хэрэгслийн баримтын хуулбар.
7. Аюулгүй ажиллагааны дүрэм, журам, заавар, тушаал, хууль тогтоомжийн холбогдох хэсгийн хуулбар.
8. Тухайн ажлын байранд хийсэн эрсдэлийн үнэлгээний хуулбар.
9. ҮОХХ-ын талаар яаралтай мэдэгдэх хуудас.
10. Энэ дүрмийн 4.3.2-т заасан тохиолдлыг судлан бүргэхэд дараах бичиг баримтыг актад хавсаргана. Үүнд:
 - 10.1. ҮОХХ-ын улмаас учирсан гэмтлийн зэрэг, эмнэлгийн болон мэргэжлийн байгууллагын шинжээчийн дүгнэлт, лабораторийн шинжилгээ, туршилтын дүн.
 - 10.2. Хөдөлмөрийн болон хөдөлмөрийн эрүүл ахуйн хяналтын улсын байцаагчийн дүгнэлт. /дүгнэлт гаргасан тохиолдолд/
 - 10.3. Холбогдох хяналтын улсын байцаагч, мэргэжилтэн, шинжээч болон мэргэжлийн байгууллагын дүгнэлт. /дүгнэлт гаргасан тохиолдолд/
 - 10.4. Осолдогч нас барсан тохиолдолд цогцост задлан шинжилгээ хийсэн тухай шүүх эмнэлгийн дүгнэлт.
 - 10.5. Хөдөлмөрийн чадвар алдалтын хувь хэмжээг тогтоосон акт.

**ҮЙЛДВЭРЛЭЛИЙН ОСОЛ, ХУРЦ ХОРДЛОГЫГ
СУДЛАН БҮРТГЭСЭН АКТ**

20.... оны өдөр үйлдэв.

1. Аж ахуйн нэгж байгууллагын нэр

.....
Байгууллагын хаяг /аймаг, нийслэл, сум, дүүрэг, баг, хороо, гудамжны нэр/
.....
.....
.....

2. Өмчийн хэлбэр

.....

3. Үйлдвэрлэлийн осол, хурц хордлогод өртсөн хүний овог
нэр, төрсөн он ... сар өдөр, нас, хүйс,
иргэний харьяалал, регистрийн дугаар
Нийгмийн даатгалын дэвтрийн дугаар
албан тушаал
Боловсрол, Мэргэжил
Ажилд орсон он сар өдөр, тушаал шийдвэрийн дугаар
Нийт ажилласан хугацаа үүнээс тус байгууллагад шимтгэл төлж
ажилласан хугацаа

4. Аюулгүй ажиллагааны урьдчилсан болон анхан шатны зааварчилгаа авсан
байдал

.....
.....

5. ХАБЭА-н сургалтад харагдсан он сар өдөр.

6. Эрүүл мэндийн үзлэгт хамгийн сүүлд хамрагдсан он сар өдөр

7. Оршин суугаа хаяг

8. Үйлдвэрлэлийн осол, хурц хордлого гарсан ... он ... сар ... өдөр цаг минут

9. Үйлдвэрлэлийн осол, хурц хордлого гарсан алба, газар, хэлтэс, ажлын байрны
нэр

.....

10. Үйлдвэрлэлийн осол, хурц хордлогын байдал /хөнгөн, хүнд, нас барсан/

.....

11. Үйлдвэрлэлийн осол, хурц хордлогод өртсөн хүний тоо /бүлэг осол эсэх/

.....
.....

12. Үйлдвэрлэлийн осол, хурц хордлогын гэмтлийн төрөл, ангилал

.....
.....

13. Үйлдвэрлэлийн осол, хурц хордлого гарахад хүргэсэн шалтгаан, хүчин зүйл

.....
.....
.....

14. Комиссын дүгнэлт: Үйлдвэрлэлийн осол, хурц хордлогыг гарахад хүргэсэн шалтгаан, нөхцөл байдлын талаар тодорхой бичнэ. Дүрмийн 2.2.-т заасан тохиолдолд тусгайлан тэмдэглэнэ.

.....
.....

15. Комиссын шийдвэр:

.....
.....
.....

АКТ ТОГТООСОН КОМИССЫН:

ДАРГА /...../

ГИШҮҮД /...../

..... /...../

..... /...../

..... /...../

**ҮЙЛДВЭРЛЭЛИЙН ОСОЛ, ХУРЦ ХОРДЛОГЫН ТУХАЙ
ЯАРАЛТАЙ МЭДЭГДЭХ ХУУДАС**

1. Аж ахуйн нэгж, байгууллагын нэр:
2. Газар, хэлтсийн нэр:
3. Осол, хурц хордлогын хэлбэр: хөнгөн, хүнд, нас барсан, бүлэг осол /зурах/
4. Осол, хурц хордлогод өртсөн хүний тоо:
5. Осол, хурц хордлого гарсан он сар өдөр цаг минут
6. Мэдэгдэл өгсөн: он сар өдөр цаг минут
7. Осол, хурц хордлогын тухай мэдээлэл:

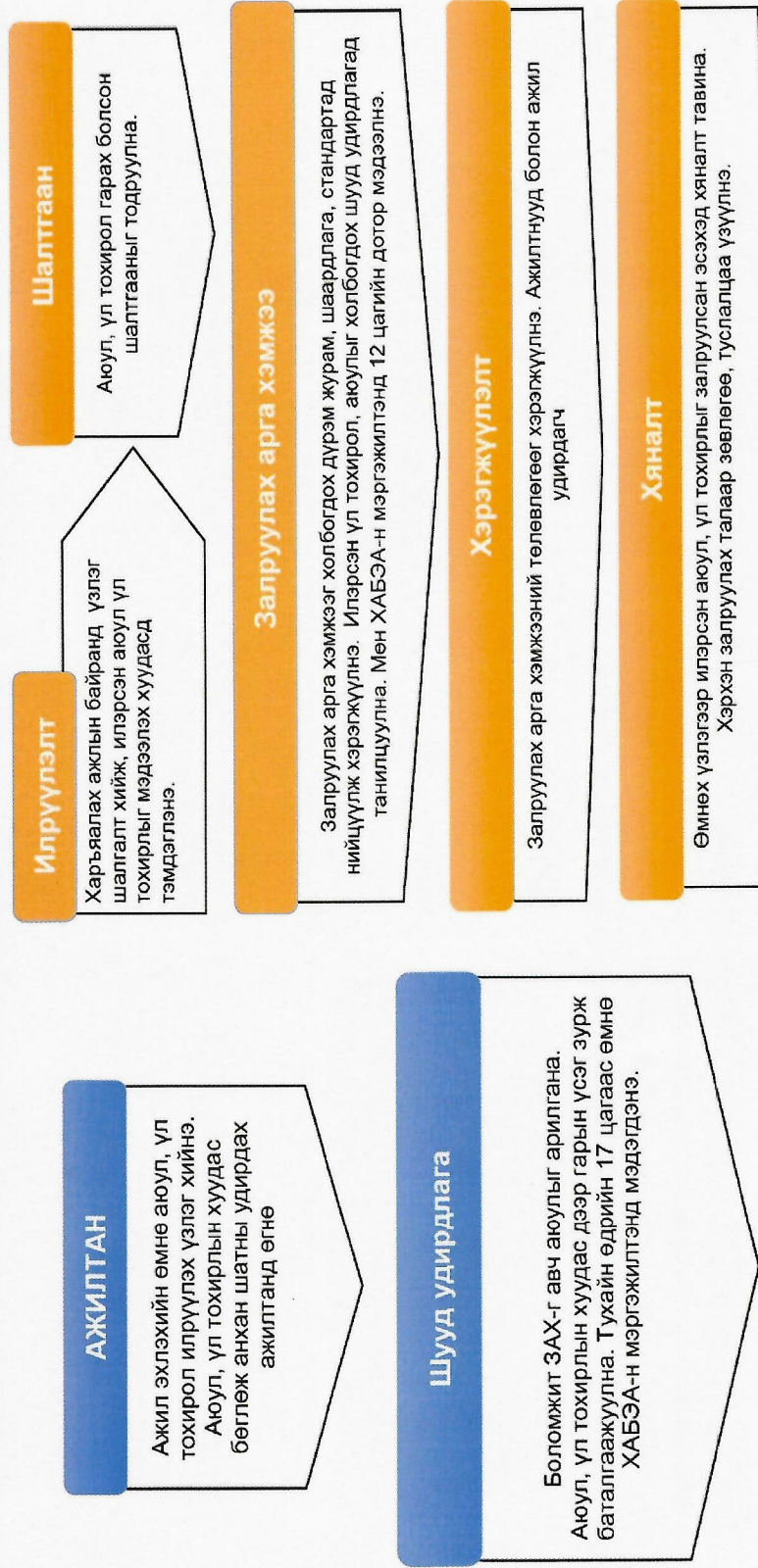
.....
.....
.....
.....

Энэхүү мэдэгдлийг
.....
..... нарт өгсөн болно.

Тайлбар: Мэдэгдлийг бичгээр, утсаар өгч болно. Мэдэгдлийг утсаар өгсөн тохиолдолд хаана, хэнд мэдэгдсэн тухайгаа энэхүү хуудсанд бичиж, осол, хурц хордлогын материалд хавсаргана.

8. Мэдэгдэл өгсөн хүний албан тушаал:
9. Нэр: Гарын үсэг:

Аюул, үл тохирлыг мэдээлэх, залруулах, хяналт хийх аргачлал

ХАБЭА-н мэргэжилтэн аюул, үл тохирлыг бүртгэн авч, залруулах хугацаа заасан үл тохирлыг хэлтсийн дарга болон инженерт мэдээлж хэрэгжилтэд хяналт тавина. ЗАХ-ны гүйцэтгэл, илэрсэн аюул, үл тохирол дүн шинжилгээ хийж тайланг гарган нийт ажилчдад мэдээлэнэ.

АЮУЛ, ҮЛ ТОХИРЛЫГ МЭДЭЭЛЭХ ХУУДАС
(Ажил эхлэхийн өмнө бөглөх)

Аюул, үл тохирол илэрсэн огноо:

Аюул, үл тохирол илэрсэн хэлтэс, цех:

«Аюул, үл тохирлыг мэдээлэх хуудас»-ыг бөглөсөн ажилтан:

[illegible]

Хуудсыг хүлээн авсан ажилтны нэр (шууд удирдлага):

Гарын үсэг:

Аюул, үл тохирлыг залруулсан байх огноо:

Та энэхүү хуудсыг үл, тохирол илэрсэн үед бөглөнө үү. “Аюул, үл тохирлыг мэдээлэх хуудас”-ыг бөглөөгүй нь тухайн ажлын байранд аюул, үл тохирол илрээгүй бөгөөд ажилтан ажлаа гүйцэтгэхэд аюулгүй нөхцөл бүрдсэн гэдгийг ажилтан үүгээр баталгаажуулсан гэж ойлгоно.

Галт тэрэг сэлгээ, өөрөө явагч хөдлөх бүрэлдэхүүнд “Яаралтай тоормос” хийх нөхцөл бүрдүүлэх, хөдөлгөөний чиглэл талаар буюу урдуур нь урьтаж зам хөндлөн гарахыг хориглоно.

Дүрэм №2:

Зогсож буй хөдлөх бүрэлдэхүүний доогуур ажилтан шургах, багаж хэрэгсэл зөөхийг хориглоно; /хамгаалалтад авсны дараа засвар үйлчилгээ, үзлэг хийх нь дүрэм №2-д хамаарахгүй/

Дүрэм №3:

“Ажил эхлүүлэх зөвшөөрөл”-ийн жагсаалтад орсон ажлыг гүйцэтгэхийн өмнө холбогдох зөвшөөрлийг зохих журмын дагуу авсны дараа ажлыг эхлүүлнэ;

Дүрэм №4:

Эрчим хүчний эх үүсвэр салгагдсан эсэхийг шалгасан, холбогдох зөвшөөрлүүдийг авсан, хувийн тусгаарлах цоожнуудыг байрлуулсан нөхцөлд 0,4 кВт ба түүнээс дээш хүчдэлтэй цахилгаан байгууламж дээр ажиллахыг зөвшөөрнө;

Дүрэм №5:

Ачаа өргөх, буулгах, шилжүүлэх ажлыг гүйцэтгэхдээ туршилтад хамрагдаж баталгаажсан кран, өргөх механизм, оосорлох хэрэгслийг ашиглах ба кранист, оосорлогч дохиочин, ачаа шилжүүлэх аюулгүй ажиллагаа хариуцагч нар нь тусгай сургалтад хамрагдаж, ажиллах эрхийн үнэмлэх авсан байна;

Дүрэм №6:

Мансууруулах бодис, согтууруулах ундааны нөлөөнд автсан үедээ ажиллахыг хориглоно;

Нөхцөл	Анх удаа зөрчсөн тохиолдолд	Хоёр дахь удаагаа зөрчсөн тохиолдолд /12 сарын дотор/
Зөрчсөн бөгөөд шууд аюулд өртсөн хүн байхгүй	Сахилгын шийтгэл ноогдуулна	Ажлаас халах
Зөрчсөн бөгөөд өөрийгөө эсвэл бусдыг аюултай байдалд оруулсан	Ажлаас халах	Хамаарахгүй

---ooOoo---